

بازگشت دلار به کانال ۲۹ هزار تومان

روز شنبه قیمت دلار در بازار آزاد با ۵۰۰ تومان کاهش دوباره به کانال ۲۹ هزار تومان رسید و تمام رشته دلان را پنبه و آنها را متضرر کرد.

به گزارش ایرنا، هفته گذشته پس از اجرای طرح ساماندهی یارانه کالاهای اساسی، دلان و سودجویان که همواره منتظر فرصتی برای ایجاد التهاب در بازار ارز هستند تا از آب گل آلود به نفع خود ماهی بگیرند، دست به کار شدند.

البته اقدامات آنها نتیجه‌ای نداشت چرا که در روزهای گذشته با حضور رئیس‌جمهور در بازار و گفت‌وگو با مردم، صحبت‌های رئیس‌کل بانک مرکزی درخصوص افزایش ذخایر اسکناس ارز و اینکه قیمت واقعی ارز پایین‌تر از بازار آزاد است، سیگنال مثبت را منتشر کرد و موجب کاهش هزار تومانی دلار در بازار آزاد شد. دیروز در ادامه اقدامات انجام شده برای مقابله با التهاب بازار ارز، خیروزارت اطلاعات مبنی بر شناسایی و انسداد حساب بانکی ۵۴۵ نفر از عوامل غیرمجاز ارزی در کشور باعث بازگشت آرامش به بازار شد و در این بین دلان بودند که دوباره ضرر کردند.

طبق اطلاعیه وزارت اطلاعات، با اجرای طرح برخورد با عوامل دادوستد غیرمجاز ارزی در مدت اخیر، ۹ هزار و ۲۱۹ فقره حساب بانکی با گردش بیش از ۶۰۰ هزار میلیارد ریال از این عناصر در سطح کشور مسدود شد.

در نخستین روز کاری هفته جاری دلار در بازار آزاد با ۵۰۰تومان کاهش، وارد کانال ۲۹ هزار تومان شد. همچنین در سامانه نیما ۲۶ هزار تومان و در صرافی بانکی ۲۵ هزار و ۶۸۲ تومان داد و ستد شد. این کاهش قیمت‌ها در روزهای اخیر نشان‌دهنده ادامه سیر نزولی نرخ دلار از نگاه معامله‌گران در روزهای آینده است.

موافقت بانک مرکزی با واردات خودرو

مدیرکل روابط عمومی بانک مرکزی گفت: اجرایی شدن مصوبه آزادسازی واردات خودرو در چهارچوب سیاست‌های ارزی و سقف‌های تعیین شده از سوی بانک مرکزی خواهد بود. مصطفی قمری وفا در نوبتی با عنوان اجرایی شدن مصوبه آزادسازی واردات خودرو در چهارچوب سیاست‌های ارزی و سقف‌های تعیین شده از سوی بانک مرکزی اعلام کرد که مصوبه آزادسازی واردات خودرو در چهارچوب ضوابط، سیاست‌های ارزی و سقف‌های تعیین شده از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجرایی خواهد شد. وی همچنین بیان کرد که هماهنگی کامل سیاست‌های ارزی با سیاست‌های ارزی در برنامه اصلاحات ساختاری اقتصاد، یک اصل مورد وفاق دولت سیزدهم است.

رشد ۴۱/۵ درصدی سپرده‌های بانکی

میزان سپرده‌ها و تسهیلات بانکی تا پایان بهمن ماه سال گذشته نسبت به مقطع مشابه در سال ۱۳۹۹ معادل ۴۱.۵ و ۴۴.۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

براساس گزارش بانک مرکزی از وضعیت کل مانده سپرده‌ها و تسهیلات ربالی و ارزی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به تفکیک استان در پایان بهمن ماه سال گذشته، مانده کل سپرده‌ها به رقم بیش از ۵ هزار و ۲۲۲ هزار میلیارد تومان رسیده است که نسبت به مقطع مشابه سال قبل و پایان سال گذشته معادل ۴۴.۳ و ۳۵.۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

همچنین، بالاترین مبلغ سپرده‌ها مربوط به استان تهران با مانده ۲۸۱۳.۹ هزار میلیارد تومان و کمترین مبلغ مربوط به استان کهگیلویه و بویراحمد معادل ۱۴ هزار میلیارد تومان است.

علاوه براین، مانده کل تسهیلات در این زمان نیز بیش از ۳ هزار و ۹۰۰ هزار میلیارد تومان است که نسبت به مقطع مشابه سال قبل و پایان سال گذشته معادل ۴۴.۳ و ۳۹.۷ درصد افزایش داشته است. طبق این گزارش، بیشترین مبلغ تسهیلات نیز مربوط به استان تهران با مانده ۲۳۸۸.۴ هزار میلیارد تومان و کمترین مبلغ مربوط به استان کهگیلویه و بویراحمد معادل ۱۴۰.۲ هزار میلیارد تومان است.

نسبت تسهیلات به سپرده‌ها بعد از کسر سپرده قانونی ۸۲.۸ درصد است که نسبت به مقطع مشابه سال قبل و پایان سال قبل، به ترتیب ۱.۷ واحد درصد و ۲.۶ واحد درصد افزایش را نشان می‌دهد که نسبت مذکور در استان تهران ۹۳.۳ درصد و استان کهگیلویه و بویراحمد ۱۱۴.۱ درصد است.

در این گزارش، یکی از علل مهم بالا بودن رقم تسهیلات و سپرده‌ها در استان تهران استقرار دفاتر مرکزی بسیاری از شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی سایر استان‌ها در استان تهران بیان شده و عمده فعالیت‌های بانکی آنها از طریق شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری استان تهران انجام می‌شود.

سازمان برنامه و بودجه اِبلاخ کرد

ابلاغ بخشنامه مدیریت تعارض منافع و جلوگیری از تبانی در ارجاع کار

برای ایجاد فضایی بدون تبعیض، برابر و عادلانه برای ذینفعان، بخشنامه مدیریت تعارض منافع و جلوگیری از تبانی در ارجاع کار از سوی سازمان برنامه و بودجه ابلاغ شد.

به گزارش سازمان برنامه و بودجه، بخشنامه مدیریت تعارض منافع و جلوگیری از تبانی در ارجاع کار به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور، واحدهای خدمات مدیریت طرح و پیمانکاران ابلاغ شد.

در این بخشنامه آمده است: در اجرای اصل دوم از اصول حاکم بر نقشه ملی پیشگیری و مقابله با فساد اداری و اقتصادی و بر اساس این بخشنامه برای ایجاد فضایی بدون تبعیض، برابر و عادلانه برای ذینفعان، حضور همزمان پیمانکاران، واحدهای مدیریت طرح یا مهندسان مشاوره که اشتراک مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره، اعم از حقیقی و حقوقی یا سهامدار مشترک (به میزان ۲۰ درصد یا بیشتر)، در تمام فرایندهای ارجاع کار، ارزیابی کیفی، مناقصه، ترک تشریفات مناقصه و معاملات و پروژه‌های دستگاه‌های اجرایی مندرج در بند ب ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات (اعم از مناقصه، ترک تشریفات مناقصه، عدم الزام به برگزاری مناقصه و…) به شرح مندرج در بخشنامه ۳۹/۷۳/۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۲/۲۱ ممنوع است.

همچنین، رعایت این بخشنامه برای تمام پیمانکاران، مهندسان مشاور و واحدهای مدیریت طرح الزامی بوده و مسئولیت اجرای کامل و نظارت آن برعهده دستگاه‌های اجرایی مندرج در بند ب ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات است و تخلفات مربوطه حسب مورد در مراجع انتظامی رسیدگی به تخلفات پیمانکاران و مشاوران قابل رسیدگی است.

گفتنی است برای دسترسی به مفاد کامل بخشنامه به پایگاه «نظام فنی و اجرایی» مراجعه شود.

- یکشنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۱**
- سال بیست و هشتم**
- شماره ۷۹۰۷**

گزارش «ایران» از سرنوشت کالاهایی که طی ۴ سال گذشته ارز ترجیحی گرفتند

ارز دولتی گرفتند، ۳۱۷ درصد گران شدند

۱۳۹۶ حدود ۷هزار و ۳۰۰هزار تومان بوده

که در آذرماه سال گذشته به حدود ۳۱هزار ۷۰۰ و ۷۰۰ تومان رسیده و بدین ترتیب در چهار سال اجرای این سیاست، قیمت مرغ ۳۳۰ درصد افزایش یافته است. قیمت گوشت گوسفندی نیز از ۴۰ هزار و ۷۵۰ تومان در پاییز ۹۶، به ۱۳۹ هزار و ۷۰۰ تومان در پاییز ۱۴۰۰ رسیده که نشان‌دهنده رشد ۲۴۳ درصدی قیمت این محصول است. ازسوی دیگر بهای هر کیلو تخم مرغ نیز ۳۲۱ درصد بیشتر شده است. این میزان افزایش نرخ برای شیر ۴۰۰ درصد، ماست ۴۰۲ درصد، پنیر ۳۷۲ درصد و کره ۲۸۴ درصد بوده است. بنابراین از این بخش از کالاهایی که مشمول ارز ترجیحی می‌شود، در این میان برخی کالاها که بتدریج هم

کالاها مشمول ارز، مرغ یکی از کالاهای مهمی است که سهم قابل توجهی در سفره خانوارها دارد. این درحالی است که قیمت مرغ پیش از آغاز تخصیص این ارز یعنی پاییز ۱۳۹۶ هم‌گونه که اشاره شد، میزان رشد قیمت کالاهای مشمول ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی در طول دوره اجرای سیاست ارز ترجیحی جهشی بیش از ۴ برابر داشته است. تمام گزارش‌های منتشر شده در این خصوص نشان‌دهنده افزایش قابل توجه قیمت‌هاست. درمیان کالاهای مشمول این ارز، مرغ یکی از کالاهای مهمی است که سهم قابل توجهی در سفره خانوارها دارد. این درحالی است که قیمت مرغ پیش از آغاز تخصیص این ارز یعنی پاییز

میزان افزایش قیمت‌ها

همانگونه که اشاره شد، میزان رشد قیمت کالاهای مشمول ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی در طول دوره اجرای سیاست ارز ترجیحی جهشی بیش از ۴ برابر داشته است. تمام گزارش‌های منتشر شده در این خصوص نشان‌دهنده افزایش قابل توجه قیمت‌هاست. درمیان کالاهای مشمول این ارز، مرغ یکی از کالاهای مهمی است که سهم قابل توجهی در سفره خانوارها دارد. این درحالی است که قیمت مرغ پیش از آغاز تخصیص این ارز یعنی پاییز

۳۰۰ تومان بوده که در آذر پارسال به حدود ۳۱۷ هزار و ۳۰۰ تومان رسیده که حاکی از رشد ۴۰۸ درصدی این محصول است. همچنین رشد قیمتی جای خاچی ۴۴۸ درصد، لوبیا سال اجاری این سیاست، قیمت مرغ ۳۳۰ درصد افزایش یافته است. میزان افزایش بهای برنج خارجی ۳۷۵ درصد در مدت ۳۷۵ روز است. برنج ایرانی ۲۸۴ درصد محاسبه شده است. درحالی که قیمت برنج ایرانی در آذر سال ۱۳۹۶، حدود ۱۳ هزار و ۴۰۰ تومان بوده که پاییز سال گذشته به حدود ۵۱ هزار و ۶۸۰ تومان رسیده بود.

از میان کالاهای دیگری که ارز ترجیحی آنها حذف شده است می‌توان به قند و شکر اشاره کرد که به ترتیب با رشد قیمتی ۳۷۹ و ۳۹۴ درصد مواجه شده‌اند. قیمت تن ماهی، رب گوجه‌فرنگی و نوشابه نیز به ترتیب ۳۷۹ درصد، ۵۴۴ درصد و ۳۵۳ درصد بوده است. در شرایطی که میانگین رشد قیمتی کالاهای مشمول ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی از پاییز ۱۳۹۶ تا پاییز ۱۴۰۰ در حدود ۳۱۷ درصد بوده است این میانگین برای کالاهای غیرمشمول یاد شده ۳۸۹ درصد بوده است. اعدادی که به روشنی نشان می‌دهد که سیاست ارز ترجیحی به طور کامل شکست خورده است.

متغیرهای دیگری که باید محاسبه شود

جدای از مقایسه رشد قیمت کالاهای مشمول و غیرمشمول که یکی از سنجه‌های میزان تحقق اهداف سیاست ارز ترجیحی است باید به متغیرهای دیگری نیز توجه شود. در واقع در این مدت اختصاص ۷۵ میلیارد دلار ارز با نرخ ارزان برای واردات کالاهای اساسی ضمن اینکه باعث هدر رفت بخشی از منابع ارزی کشور شد، آسیب‌های دیگری

در اردیبهشت‌ماه ۹۸ منتشر کرده نیز با تأکید

دوباره بر افزایش قیمت کالاهای مشمول ارز ترجیحی در دوره مورد بررسی، بر ضرورت جایگزین کردن سیاست‌های حمایتی تأکید کرده و می‌نویسد: «با مقایسه منافع احتمالی و هزینه‌های اجرای این سیاست، پیش از این، پیشنهاد حذف ارز ترجیحی توسط مرکز پژوهش‌های مجلس ارائه شد. همچنین عنوان شد که با توجه به لزوم اجرای یک سیاست حمایتی جدی، با حذف ارز ترجیحی می‌توان از منابع آزاد شده، سیاست‌های حمایتی جایگزینی را به اجرا گذاشت.»

در آغاز سال ۹۷ نرخ آزاد دلار حدود ۱۱ هزار تومان بود که با ارز ۴۲۰۰ تومانی اختلاف ۷ هزار تومانی داشت لذا دست یافتن به رانت ارز ترجیحی برای منفعت‌طلبان بسیار جذاب بود، بنابراین بلافاصله پس از اعلام دولت، ثبت سفارش واردات در آن بازه زمانی بشدت افزایش یافت و طی چند ماه به چند برابر معمول رسید.

این ویل سبزی ناپذیر برای واردات تشدید شد، چرا که امروز اختلاف قیمت ارز آزاد با ۴۲۰۰ تومان خیلی بیشتر از گذشته است.

روند افزایشی واردات با کالای اساسی چه از نظر وزنی و بویژه ارزشی موجب شد که با توجه به اتمام سهمیه هشت میلیارد دلاری واردات کالای اساسی با ارز ۴۲۰۰ تومانی، چندی پیش دولت جهت تأمین ارز واردات این اقلام در نیمه دوم سال درخواست افزایش سقف تا ۱۲.۶ میلیارد دلار را مطرح کند. این در حالی است که به گفته رئیس سازمان برنامه و بودجه، برای واردات کالاهای اساسی در سال جاری ۱۸ میلیارد دلار لازم است.

این حجم از واردات غیرعمرم اینکه قیمت‌ها را کنترل نکرده، به تضعیف تولید داخلی خصوصاً در کالاهای اساسی مشمول قیمت‌گذاری هم منجر شده است. به عنوان مثال تنها یک‌سال پس از اجرای سیاست ارز ترجیحی -سال ۹۸- در خبرها اعلام شد که پس از ۶ سال برای اولین بار واردات مرغ صورت گرفته است. یعنی در حالی که تولیدکنندگان مرغ گوشتی در داخل کشور با تورم سطح عمومی قیمت‌ها مواجه بودند، مرغ وارداتی با ارز ترجیحی و با قیمتی پایین‌تر از مرغ تولید داخل، عرضه می‌شد.

مرکز پژوهش‌های مجلس طی گزارشی با اشاره به پیامدهای منفی سیاست ارز خندرنخی می‌نویسد: «وجود قیمت‌های دویا چندگانه در بازار ارز، زمینه رانت‌جویی و فساد در فراهم می‌کند و به دلیل انحراف منابع تخصیص یافته (در قالب بیش اظهاری و دیگر اظهارهای واردات، صادرات مجدد نهاده یا کالای نهایی به صورت رسمی یا قاچاق، احتکار، گرانفروشی به مصرف‌کننده نهایی و…)، سود سرشاری را نصیب افرادی می‌کند که به ارز با قیمت ترجیحی دسترسی دارند.»

هشدارهای مرکزپژوهش‌های مجلس

نتایج مطالعه‌ای که مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ۱۰ ماه پس از اجرای این سیاست -بهمن‌ماه ۹۷- منتشر کرد نشان می‌دهد که «سیاست تخصیص ارز ترجیحی به کالاهای اساسی در دستیابی به هدف یعنی ثبات قیمت این کالاها در بازار، کارآمد نبوده است.» براساس این گزارش «رشد نقطه به نقطه شاخص قیمت کالاهای اساسی در آذرماه ۱۳۹۷ نسبت به اسفندماه ۱۳۹۶ نشان می‌دهد که اقلام موجود در شاخص قیمت مصرف‌کننده در مجموع به طور متوسط ۴۲ درصد رشد داشته‌اند که بالاتر از رشد ۳۹ درصدی شاخص کل قیمت‌هاست.»

این مرکز همچنین در گزارشی که چند ماه بعد

خواهد شد. همچنین به دلیل افزایش قیمت و میزان فروش نفت و فرآورده‌های نفتی، درآمدهای ارزی بیش از گذشته شده است.

رئیس کل بانک مرکزی درخصوص وضعیت صادرات نفتی و غیرنفتی کشور نیز گفت: در حوزه صادرات نفتی و غیر نفتی از سال گذشته تاکنون وضعیت بسیار بهتری نسبت به گذشته داریم و بدون شک امسال درآمد ارزی و تأمین ارز بیشتر از قبل خواهد بود. علاوه بر این، روابط خوبی به لحاظ بانکی با کشورهای منطقه، همسایه و دوست برقرار شده است.

عالی‌ترین مقام مسئول بانک مرکزی در این برنامه به موضوع «اف ای تی اف» اشاره کرد و گفت: با کشورهای که رابطه همکاری مشخصی داریم «اف ای تی اف» مانع تجارت و تعامل با سیاست، بلکه مانع اصلی در این زمینه تحریم‌هاست که با سازوکارهایی این موضوع نیز برطرف شده است. سال گذشته روزانه حجم قابل توجهی واکسن وارد شد که همین امر را تأیید می‌کند.

صالح‌آبادی درباره اقدامات بانک مرکزی برای مبارزه با قاچاق ارز با اشاره به اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، گفت: اصلاحات این قانون امکان‌ات خوبی برای مبارزه با قاچاق ارز می‌دهد و یکی دیگر از موضوعات مؤثر در مبارزه با قاچاق ارز، حاکمیت ریال است که اکنون نقل و انتقالات وجوه از طریق سامانه‌های مربوطه تحت نظارت است و با آن بخشی از وجوه مربوط به قاچاق ارز برخورد می‌شود. بدین منظور، در حال حاضر برای نقل و انتقال اکنون هم از طرف بانک مرکزی تأمین می‌شود و هم در سامانه نیما تأمین

رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر اینکه از سوی دیگر، کالای نهایی با قیمت متناسب ارز ترجیحی به دست مردم نرسید، تصریح کرد: در سال‌های اخیر بیش از ۷۰ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات تخصیص داده شد که بخش زیادی از آن به سفره مردم نرسید.

وی افزود: امروز شکل پرداخت یارانه اصلاح شده است. یارانه‌ای که به‌واردکننده پرداخت می‌شد، اکنون به مصرف‌کننده پرداخت می‌شود. وقتی اصلاح صورت می‌گیرد در مرحله اول اصلاح قیمتی اتفاق می‌افتد که نیاز به توضیح دارد.

صالح‌آبادی با اشاره به اینکه درست است که ابتدا نرخ کالاهای اساسی تغییر می‌کند، اما مسئولان باید تشریح کنند که افزایش قیمت و تعامل با سیاست، اما کشورها توانایی این خاطر نشان کرد: اگر اصلاح یارانه‌ها زودتر اجرایی می‌شد بهتر بود، با توجه به جنگ روسیه و اوکراین، قیمت جهانی کالاها افزایش پیدا کرد و خیلی از کشورها تعرفه واردات را صفر کردند و انگیزه قاچاق از کشور ما بیشتر هم شد، بنابراین اگر امسال تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی ادامه پیدا می‌کرد هدر رفت منابع ارزی بیشتر می‌شد.

مشکلی در تأمین ارز کالاهای اساسی وجود ندارد

صالح‌آبادی با اعلام اینکه هیچ مشکلی در تأمین ارز کالاهای اساسی وجود ندارد، چه بسا که در روش جدید سهل‌تر هم می‌شود، افزود: ارز واردات اکنون هم از طرف بانک مرکزی تأمین می‌شود و هم در سامانه نیما تأمین

دولت به بانک مرکزی از این محل تسویه شود. امیدواریم که امسال با بهبود درآمدهای ارزی دولت، بدهی‌های ارزی دولت تسویه شود.

وی افزود: کسری بودجه دولت از طریق انضباط مالی با برنامه‌ها و جلسات منظمی که بین بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه و وزارت اقتصاد پیش می‌رود ان‌شاءالله کنترل به گفته رئیس کل بانک مرکزی یکی از برنامه‌های جدی بانک مرکزی که شروع شده، کنترل ترانزنامه بانک‌هاست که این موضوع، رشد نقدینگی را کنترل می‌کند و تعیین می‌شود که هر بانکی متناسب با ظرفیت‌ها و سیاست‌های خود چه میزان می‌تواند رشد ترانزنامه داشته باشد.

صالح‌آبادی درخصوص پایه پولی و حجم نقدینگی نیز گفت: امسال وضعیت بهتری را نسبت به قبل در زمینه پایه پولی و نقدینگی دنبال خواهیم کرد. بدهی دولت باید به سمت کاهش برود و انتظار ما این است که اگر منابع ارزی دولت بهتر شود، بدهی‌های

دولت به بانک مرکزی از این محل تسویه شود. امیدواریم که امسال با بهبود درآمدهای ارزی دولت، بدهی‌های ارزی دولت تسویه شود.

وی افزود: کسری بودجه دولت از طریق انضباط مالی با برنامه‌ها و جلسات منظمی که بین بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه و وزارت اقتصاد پیش می‌رود ان‌شاءالله کنترل به گفته رئیس کل بانک مرکزی یکی از برنامه‌های جدی بانک مرکزی که شروع شده، کنترل ترانزنامه بانک‌هاست که این موضوع، رشد نقدینگی را کنترل می‌کند و تعیین می‌شود که هر بانکی متناسب با ظرفیت‌ها و سیاست‌های خود چه میزان می‌تواند رشد ترانزنامه داشته باشد.

صالح‌آبادی درخصوص پایه پولی و حجم نقدینگی نیز گفت: امسال وضعیت بهتری را نسبت به قبل در زمینه پایه پولی و نقدینگی دنبال خواهیم کرد. بدهی دولت باید به سمت کاهش برود و انتظار ما این است که اگر منابع ارزی دولت بهتر شود، بدهی‌های

دولت به بانک مرکزی از این محل تسویه شود. امیدواریم که امسال با بهبود درآمدهای ارزی دولت، بدهی‌های ارزی دولت تسویه شود.

دکتر صالح‌آبادی درخصوص تورم ایجاد شده با اجرای عادلانه‌سازی یارانه‌ها گفت: با